

UŞAK E TİPİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU ZİYARETİ RAPORU

Rapor No:

2024/81

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 30/12/2024 tarihli ve 2024/1313 sayılı kararıyla oy birliğiyle kabul edilmiştir.

İÇİNDEKİLER.....	ii
KISALTMALAR.....	iii
I. GİRİŞ.....	1
II. GENEL BİLGİLER.....	3
A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler.....	3
B. Kurum Personeli	3
C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılanlar.....	4
III. TESPİT GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER.....	5
A. Fiziksel Koşullar.....	5
B. Yönetim ve Personelin Tutumu ve Şikâyet Prosedürleri	7
C. Beslenme.....	8
D. Sağlık Hizmetleri.....	9
E. Psikososyal Servis Hizmetleri.....	11
F. Eğitsel, Sosyal, Kültürel, Mesleki ve Sportif Faaliyetler	13
G. Dış Dünya İle Etkileşim.....	16
IV. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER.....	17
A. Değerlendirme	17
B. Tavsiyeler.....	17
1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler	17
2. Uşak İl Jandarma Komutanlığına Yönelik Tavsiye	19
3. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne Yönelik Tavsiye	19

ACEP	: Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu E-Görüş Projesi
ARDEF	: Araştırma ve Değerlendirme Formu
BİSİS	: Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi
EKG	: Elektrokardiyografi
m²	: Metrekare
OPCAT	: İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'ne Ek İhtiyari Protokol
SEGBİS	: Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
TIHEK	: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
UÖM	: Ulusal Önleme Mekanizması
UYAP	: Ulusal Yargı Ağı Projesi

I. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK); 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.

2. Türkiye, 14/9/2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT'ın 1'inci maddesine göre Protokol'ün amacı: *“Bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, gayriinsani veya küçültücü muamele veya cezayı önlemek için, kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”*

3. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak Kurumun görevleri arasında yer almaktadır. Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre UÖM: *“İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi”* ifade etmektedir.

4. 29/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 8'inci maddesi uyarınca: *“Kapalı ceza infaz kurumları, iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan, firara karşı teknik, mekanik, elektronik veya fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasın olanaklı bulunduğu, yeterli düzeyde güvenlik sağlanmış ve hükümlünün gereksinimine göre bireysel, grup hâlinde veya toplu olarak iyileştirme yöntemlerinin uygulanabileceği tesislerdir.”*

5. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde, Kurumun özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek görevini haiz olduğu ifade edilmiştir. Bu bağlamda ceza infaz kurumlarına ziyaret gerçekleştirmek TİHEK'in görev ve yetki alanına girmektedir.

6. Anılan görevin icrası kapsamında 13/8/2024 tarihinde Uşak E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna¹ *habersiz* bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ziyaret Heyetinde; İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanı ..., İnsan Hakları ve Eşitlik Yardımcıları ... ve ..., Uzman Psikolog ... ile Kurumumuzun talebi üzerine Valilik tarafından görevlendirilen Hekim ... ve Psikolog ... yer almıştır.

7. Ziyaret, Kurum İdaresi ile yapılan ön görüşmeyle başlamıştır. Görüşmede ilk olarak TIHEK Heyeti tarafından; UÖM, ziyaretin amacı ve yöntemine ilişkin bilgiler verilmiştir. Ardından İdareden Kurum hakkında güncel bilgiler, Kurumun mevcut durumu, mahpusların² sayısı ve sınıflandırmalarına ilişkin bilgiler alınmıştır. Mahpusların yerleşim planına ilişkin belge üzerinden, İdarenin dahli olmadan farklı suç grubundaki mahpusların bulunduğu koğuşlar seçilerek buradaki mahpuslarla özel görüşmeler gerçekleştirilmiş ve mahpusların tutuldukları ortam yerinde gözlemlenmiştir. Heyet üyeleri tarafından görüşme gerçekleştirilen mahpuslara; TIHEK ve UÖM hakkında genel bilgi verilmiş, ziyaretin amacı ve kapsamı belirtilmiş, gizliliğe riayet edilerek rapor hazırlanacağı ve Heyet ile yaptıkları görüşmeler nedeniyle herhangi bir misillemeye veya olumsuz tutuma maruz kalmaları durumunda Kurumumuz ile iletişime geçmeleri hususları aktarılmıştır. Görüşmeler sırasında ceza infaz kurumunda çalışan herhangi bir personel koğuşlarda bulunmamıştır. İncelemeler sırasında sağlık servisi, psikososyal servis, manevi rehberlik servisi, eğitim ve öğretim servisi, atölyeler, kamera odası, çamaşırhane, kantin, açık ve kapalı görüş alanları, avukat görüşme alanı, personel yemekhanesi ile açık ve kapalı spor salonları ziyaret edilmiştir. Buradaki incelemelerin ardından ziyaret bitiminde İdare ile son bir toplantı yapılmış; ilk tespit ve gözlemler paylaşılmış, ziyaret sonrası hazırlanacak raporun İdare ve ilgili kurumlarla paylaşılarak tavsiyelerin uygulanmasının takip edileceği bilgisi verilmiş olup ilgili bilgi ve belgeler alınarak ziyaret sonlandırılmıştır.

8. Bu rapor, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunun 8/2/2024 tarihli ve 2024/230 sayılı kararı ve Başkanlık Makamının 6/8/2024 tarihli ve 40031 sayılı oluruna istinaden 13/8/2024 tarihinde, Uşak E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna gerçekleştirilen ziyaret neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini ihtiva etmektedir.

---

¹ Bundan sonra kısaca Kurum olarak ifade edilecektir.

² Bu raporda kullanılan “mahpus” sözcüğü, ceza infaz kurumunda özgürlüğünden mahrum bırakılan tutuklu, hükümlü ve hüküm özlüleri ifade etmektedir.

II. GENEL BİLGİLER

A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler

9. Uşak ilinde bulunan Kurum, Uşak-Denizli karayolu üzerinde şehir merkezine 5 kilometre mesafede yer almaktadır.

10. 1989 yılında faaliyete geçen Kurum, 490.000 m²'lik açık alan üzerine inşa edilmiş olup 10.000 m²'lik kapalı alanda faaliyet göstermektedir.

B. Kurum Personeli

11. Kurumda toplam 323 personel görev yapmaktadır. Kurumda görev yapan personelin ünvan ve sayı dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

ÜN VAN	PERSONEL SAYISI
Kurum Müdürü	1
Kurum İkinci Müdürü	1
İdare Memuru	4
Sayman	1
Öğretmen	3
Psikolog	3
Sosyal Hizmet Uzmanı	1
Sağlık Memuru	4
Diş Hekimi	2
Kâtip	2
Teknisyen	8
Aşçı	2
Bilgisayar İşletmeni	4
Hizmetli	4
Şoför	7
Kaloriferci	2

İnfaz ve Koruma Başmemuru	13
İnfaz ve Koruma Memuru	261
TOPLAM	323

12. Kurumda gündüz ve dörtlü vardiya sistemi³ olmak üzere iki farklı mesai tipi uygulanmaktadır. Gündüz mesai sisteminde; vardiya sisteminde görevlendirilenlerin dışında kalan personel 08.00-17.00 saatleri arasında çalışmaktadır. Vardiya sisteminde görevli personel ise 08.00-20.00 ile 20.00-08.00 saatleri arasında çalışmaktadır.

13. Kurumda görev yapan personelin belirli dönemlerde Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne planlanan eğitimleri aldığı, ancak insan hakları eğitimi, kişilerarası iletişim ve işkence kötü muamele yasağına ilişkin eğitim almadığı belirtilmiştir.

C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılanlar

14. Kurumun kapasitesi 1000 kişidir. Ziyaret tarihinde Kurumda 1138 hükümlü, 102 hükümsüz ve 193 tutuklu olmak üzere toplam 1433 mahpus barındırılmaktadır. Bu mahpuslardan 45'i yabancı⁴ uyrukludur.

15. Kurumda 42 hükümlü, 13 hükümsüz ve 12 tutuklu olmak üzere toplam 67 kadın mahpus bulunmakta olup anne yanında kalan çocuk sayısı 2'dir.

16. Kurumda 12-18 yaş aralığında 2 suça sürüklenen çocuk mahpus bulunmaktadır.⁵

17. Ziyaret tarihinde Kurumda, kronik rahatsızlığı olan 321⁶ mahpus ve fiziksel engeli olan 1 mahpus bulunmaktadır.

³ Dörtlü vardiya; 08.00-20.00 arası çalışan personelin 24 saat dinlendiği; 20.00-08.00 arası gece çalışan personelin ise 48 saat dinlendiği çalışma sistemini ifade eder.

⁴ Kurumda; Afgan, Suriye ve Irak uyruklu yabancı mahpuslar bulunmaktadır.

⁵ 5275 sayılı Kanun'un "Çocuk kapalı ceza infaz kurumları" başlıklı 11'inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre; "Bu hükümlüler, kendilerine özgü kurumun bulunmadığı hâllerde kapalı ceza infaz kurumlarının çocuklara ayrılan bölümlerine yerleştirilirler. Kurumlarda ayrı bölümlerin bulunmaması hâlinde, kız çocukları kadın kapalı ceza infaz kurumlarının bir bölümünde veya diğer kapalı ceza infaz kurumlarının kendilerine ayrılan bölümlerinde barındırılırlar."

⁶ Kurumda; Diyabet, tansiyon, Hepatit B, Hepatit C, KOAH ve astım rahatsızlıklarına sahip mahpuslar bulunmaktadır.

III. TESPİT GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

A. Fiziksel Koşullar

18. Kurumda; açık görüş salonu, kapalı görüş alanı, eş görüşme odası, avukat görüşme odası, geçici oda, psikososyal servis görüşme odası, Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS) odası, eğitim dersliği, atölye, açık spor salonu, kapalı spor salonu, kantin, revir, kütüphane, manevi rehberlik görüşme odası, konferans salonu, çamaşırhane ve berberhane bulunmaktadır.

19. Kurum B, C, D, E bloklarından oluşmakta olup bloklarda bulunan 63 koğuşun 54'ünde erkek, 9'unda kadın mahpuslar barındırılmaktadır. Ayrıca 11 adet tek kişilik oda ve 27 adet gözlem ve disiplin odası bulunmaktadır. Kadın mahpuslar B bloktaki koğuşlarda, erkek mahpuslar ise B bloğun bir bölümü ile diğer bloklardaki koğuşlarda barındırılmaktadır.

20. Koğuşların iki katlı olduğu giriş katında mutfak alanı, televizyon ve buzdolabı, plastik masa ve sandalyeler, metal raf, ACEP (Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu E-Görüş Projesi) görüntülü görüşme kabini, 1 tuvalet ve 1 banyo, havalandırma alanı; üst katta ise iki katlı metal ranzalar ile metal kıyafet dolaplarından oluşan yatma alanının olduğu görülmüştür.

21. Ziyaret Heyetinin koğuşlarda yaptığı incelemede koğuşlarda kapasitenin üzerinde mahpusun barındırıldığı, birçok koğuşta mahpusların yere yatak serdiği gözlemlenmiştir. İdare, Kurumun kapasitesinin çok üzerinde mahpus barındırıldığını, mahpusların suç türüne göre koğuşlara yerleştirilmesinden kaynaklı olarak koğuşlardaki yoğunlukların farklı olduğunu belirtmiştir.

22. Mahpusların odalara yerleşiminin mevzuata⁷ uygun olarak hükümlülük süreleri ve suç türlerine göre gruplandırılarak yapıldığı görülmüştür.

23. Kurumun uzun yıllardır faaliyet gösteriyor olması sebebiyle genel olarak tüm koğuşların eski ve bakımsız olduğu, boya ve sıvalarda dökülmeler ile rutubet sorununun olduğu gözlemlenmiştir.

⁷ 5275 sayılı Kanun'un "Hükümlülerin gruplandırılması" başlıklı 24'üncü maddesine göre " (1) Hükümlüler;

a) İlk defa suç işleyenler, mükerrirler, itiyadî suçlular veya suç işlemeyi meslek edinenler,

b) Akli ve bedensel durumları nedeniyle veya yaşları itibarıyla özel bir infaz rejimine tâbi tutulması gerekenler,

c) Tehlike hâli taşıyanlar,

d) Terör suçluları,

e) Suç örgütlerine veya çıkar amaçlı suç örgütlerine mensup olan suçlular, gibi gruplara ayrılırlar.

(2) Hükümlüler ayrıca yaşları, hükümlülük süreleri ve suç türleri itibarıyla da gruplandırılırlar."

24. Kurumda engelli mahpuslar için 1 adet koğuş olduğu, koğuşun banyo ve tuvaletlerinde tutunma barı olmadığı ve klozetin kullanılamayacak durumda olduğu görülmüş, ayrıca mahpuslar tarafından giderlerin sürekli tıkanıdığı ifade edilmiştir.

25. Anne yanında kalan çocukların bulunduğu koğuşun merdivenlerinde çocukların düşmesini engelleyici kaymaz bant olmadığı, çocuklar için ayrı yatak ya da beşik bulunmadığı ve çocukların anneleriyle aynı yatağı kullandığı görülmüştür.

26. Koğuşlarda acil durum butonu bulunmadığı görülmüştür.

27. Yapılan görüşmelerde koğuş havalandırma bahçesi kapılarının açılış ve kapanış saatlerinin 07.30-19.30 olduğu ifade edilmiştir.

28. İdare tarafından, koğuşların temizliğinin koğuşta barınan mahpuslarca yapıldığı belirtilmiştir. Koğuşların genel itibarıyla temiz olduğu görülmüştür.

29. Mahpuslarla gerçekleştirilen görüşmelerde koğuşlara gün içerisinde sırayla 1'er saat olacak süreyle sıcak su verildiği, sıcak su süresinin yetersiz olduğu, Kurumda sadece işçi koğuşunda sürekli sıcak su bulunduğu ifade edilmiştir. İdareyle yapılan görüşmede küçük koğuşlara 1.5, büyük koğuşlara 2.5 saat sıcak su verildiği ifade edilmiş ve sıcak su süresinin artırılacağı belirtilmiştir.

30. Kurumun ısıtılması kömürle çalışan kalorifer sistemi aracılığı ile gerçekleştirilmektedir. Görüşülen mahpuslar tarafından koğuşların kalabalık olması nedeniyle sürekli cam ve kapıların açıldığı bu durum nedeniyle koğuşların ısınmadığı ifade edilmiştir.

31. Kurumda İşyurdu Müdürlüğü tarafından işletilen çamaşır yıkama ve kurutma atölyesi mevcut olup atölyede 6 adet çamaşır makinesi⁸ ile 9 adet kurutma makinesi⁹ bulunmaktadır. Yapılan görüşmelerde 1 file çamaşır yıkama ücretinin 25 TL olduğu, nevresim ve battaniyelerin ücretsiz yıkandığı ifade edilmiştir. Kurumda ayrıca sadece kadın mahpusların kullanımına sunulan bir çamaşır makinasının bulunduğu ve deterjanlarını kendileri alması koşuluyla haftada 1 defa ücretsiz olarak kullanabildikleri ifade edilmiştir.

32. Kurumda doku hasarı ve travma önleyici oda¹⁰ bulunmamaktadır.

33. Kurumda 1 adet geçici koğuş bulunmaktadır. Geçici koğuşta Kuruma yeni gelen mahpuslar ile oda değişikliği talebinde bulunan mahpusların kaldığı öğrenilmiştir. İdare tarafından koğuş değişikliği talep eden mahpusların İdare ve Gözlem Kurulunun oda değişikliği talebine ilişkin kararı verilinceye kadar geçici koğuşa alındıkları belirtilmiştir. Geçici koğuş tek

⁸ 5 adet ev tipi, 1 adet sanayi tipi

⁹ 8 adet ev tipi, 1 adet sanayi tipi

¹⁰ Yumuşak oda ve süngerli oda olarak da bilinmektedir.

katlı olup içerisinde iki katlı metal ranzalar, metal giysi dolapları, tuvalet, banyo, mutfak alanı ve havalandırma alanı, ACEP kabini, masa ve sandalyeler bulunmaktadır.

34. Kurumda 1 adet sigara içilmeyen koğuş bulunmaktadır.

35. Kurumda 235 adet güvenlik kamerası bulunmaktadır. IP¹¹ kameraların geçmişe dönük 30 gün, analog kameraların ise geçmişe dönük 60-90 gün kayıt yaptığı öğrenilmiştir. İzlenen görüntülerden kameraların en son 16/7/2024 tarihine kadar kayıt aldığı görülmüştür. Kadın koğuşlarında hem ortak alanda hem de havalandırma alanında kamera olmadığı, erkek koğuşlarında ortak alanda ve havalandırma alanında kameraların bulunduğu gözlenmiştir.

36. Kurumda personelin ve mahpusların yararlandığı 1 adet berber atölyesi mevcuttur. Berberhanede 3 mahpus çalışmaktadır. Burada gerekli ekipmanların bulunduğu görülmüş, gün içinde öğlene kadar mahpuslara, öğleden sonra personele ücretsiz olarak hizmet verildiği öğrenilmiştir.

37. İncelenen belgelerden, hizmet alımı yöntemi ile Kurumda iki ayda bir genel haşere ve kemirgen ilaçlaması yapıldığı ve en son ilaçlamanın 12/7/2024 tarihinde gerçekleştirildiği anlaşılmıştır.

38. Kurum koridorlarında yangın söndürme tüplerinin, duman tahliye cihazının bulunduğu ve koridorlarda taşınabilir hortumların olduğu gözlenmiştir.

B. Yönetim ve Personelin Tutumu ve Şikâyet Prosedürleri

39. Mahkûm kabul biriminde mahpusların kayıt işlemlerinin gerçekleştirildiği ve parmak izinin alındığı, koğuşa alınamayacak eşyaların depoya kaldırıldığı ve Kurum dışına çıkış ve girişleri ile ilk kabullerinde üst aramalarının yapıldığı bilgisi alınmıştır. Bu bölümde üst aramalarının yapıldığı bir adet kabin bulunduğu ve burada tek kullanımlık önlüklerin olduğu görülmüştür. Önlüğün mahpusun üzerinde bir şey bulundurduğundan şüphelenilmesi halinde hekim eşliğinde kullanıldığı, diğer durumlarda kaba üst aramasının yapıldığı ifade edilmiştir.

40. Kurumda sayımların, sabah ve akşam olmak üzere günde 2 defa yerine getirildiği ifade edilmiştir.

41. Dilekçelerin görevli personel tarafından sabah sayımı sırasında toplanarak ilgili birim ve konulara göre tasnif edildiği, ardından ilgili birim ve servislere sevk edildiği, dilekçelerin çıkışı ile alakalı herhangi bir sorun yaşanmadığı ifade edilmiştir.

---

¹¹ Kayıt cihazına gerek olmadan, sahip olduğu sensörler sayesinde görüntüyü yakalayıp bu görüntüleri dijital veriye çevirdikten sonra, anlık olarak internet veya yerel alan ağı (LAN) aracılığıyla ağ üzerinden yetkilendirilmiş olan kullanıcılara ileten görüntüleme sistemidir.

42. Kurumda yapılan ödül toplantıları ile İdare ve Gözlem Kurulu tarafından ödül alması uygun görülen mahpusların belirlendiği ve mevzuat¹² çerçevesinde ilgililerin ödülünden yararlandırıldığı ifade edilmiştir. Kurum tarafından son 6 ay içerisinde verilen ödüller ve ödülünden yararlanan mahpus sayısını gösterir tablo aşağıda yer almaktadır.

UYGULANAN ÖDÜL	YARARLANAN MAHPUS SAYISI
Haftalık telefonla görüşme sayı veya süresini artırma ödülü	249
Eş görüşme ödülü	34
Haftalık açık veya kapalı ziyaret süresini uzatma ödülü	24
Hediye	2

43. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar, İdare ve Kurum personelinden memnun olduklarını ve dilekçelerinin çıkışı ile ilgili bir sorun yaşamadıklarını ifade etmişlerdir. Ziyaret süresince görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından Ziyaret Heyetine bir kötü muamele iddiası iletilmemiştir.

C. Beslenme

44. İdare tarafından Kurumda 3 öğün yemek verildiği, yemeklerin Adalet Bakanlığı tarafından belirlenen günlük iâşe bedeli göz önünde bulundurularak haftalık yemek listesine göre Kurumda hazırlandığı, verilecek yemek miktarının odalarda kalan mahpus sayısına göre

¹² 14/9/2021 tarihli ve 31598 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Hükümlü ve Tutukluların Ödüllendirilmesi Hakkında Yönetmelik’in “Ödül türleri” başlıklı 7’nci maddesine göre “(1) Hükümlü ve tutuklulara;

a) Kapalı ceza infaz kurumlarındaki evli hükümlü ve tutuklulara, kurum personelinin yakın nezareti olmaksızın eşleri ile mahrem görüşme,
b) Haftalık açık veya kapalı ziyaret süresini uzatma,
c) Kapalı ziyaret yerine açık ziyaret yapma,
ç) Üst üste kullanılmayan ziyaret sürelerini toplu olarak kullanma,
d) Haftalık telefonla görüşme sayı veya süresini artırma,
e) Sosyal, kültürel veya sportif etkinliklerden öncelikli ve daha uzun süreli yararlanma,
f) Haftalık harcama miktarını yarı oranında artırma,
g) Tek kişilik odada televizyon bulundurma,
ğ) Hediye,
h) Takdir belgesi,
ı) Tavsiye mektubu ödülü verilebilir.”

belirlendiği ve görevli infaz ve koruma memurları ile işçi mahpuslar tarafından dağıtımının yapıldığı ifade edilmiştir.

45. Mahpuslarla gerçekleştirilen görüşmelerde yemeklerin genel olarak lezzetli ve doyurucu olduğu belirtilmiştir.

46. Yapılan incelemede yemek numunelerinin mevzuata¹³ uygun olarak 72 saat boyunca saklandığı ve önceki günlere ait yemek numunelerinin de mutfakta bulunduğu görülmüştür.

47. Annesinin yanında kalan 0-6 yaş grubu çocuklara, hamilelere ve çocuk mahpuslara ilaveten meyve suyu, süt, kaşar peyniri, mevsime uygun meyve, yumurta, bebe bisküvisi, krem peynir, ton balığı, tereyağı gibi yiyeceklerin verildiği tutanaklardan görülmüş ve bu husus görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından da doğrulanmıştır.

48. Kurum kantininde hem mahpuslara hem de Kurum personeline satış yapıldığı ve yaklaşık 496 çeşit ürün bulunduğu öğrenilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede ürün çeşitliliğinin yeterli olduğu görülmüş, son kullanma/tavsiye edilen tüketim tarihi geçmiş ürüne rastlanılmamıştır.

49. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından güncel kantin listesinin koğuşlara verilmediği ifade edilmiştir.

50. İdare tarafından Kurumda verilen suyun düzenli olarak Uşak İl Sağlık Müdürlüğü Halk Sağlığı Laboratuvarı tarafından analiz edildiği belirtilmiş ve su analiz raporları Ziyaret Heyeti tarafından incelenmiştir. Analiz sonuçlarınının 17/2/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik’e uygun olduğu anlaşılmıştır.

D. Sağlık Hizmetleri

51. Kurumun sağlık servisi; aile hekimi muayene odası, diş muayene odası ve sağlık memuru odasından oluşmaktadır.

52. Sağlık servisinde kadrosu Sağlık Bakanlığında bulunan, haftanın 5 günü hizmet veren 1 hekim, 2 diş hekimi, 5 sağlık memuru¹⁴ ve 3 infaz ve koruma memuru 08.00-17.00

---

¹³ 26/9/2008 tarihli ve 27009 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gıda Güvenliği ve Kalitesinin Denetimi ve Kontrolüne Dair Yönetmelik’in 8’inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi: “Kamu-özel kurum ve kuruluşları ile mahallinde üretilerek toplu tüketime sunan işyerleri ve yemek fabrikaları, ürettiği yemek partisinin her çeşidinden alınan bir örneği 72 saat uygun koşullarda saklamakla yükümlüdür.”

¹⁴ 4 kişi Adalet Bakanlığı personeliyken, 1 kişi Sağlık Bakanlığı tarafından hekimle birlikte görevlendirilmiştir.

saatleri arasında görev yapmaktadır. Ayrıca sağlık memurlarının icapçı olarak 7/24 kurum sağlık servisinde vardiyalı olarak görev yaptığı bilgisi alınmıştır.

53. Kurum hekiminin mahpusları dilekçelerine istinaden muayene ettiği, acil durumlarda hekim muayenesi gerçekleştirildikten sonra 112 Acil Çağrı Merkezi aranarak mahpusun ambulansla en yakın tam teşekküllü hastaneye sevkini sağlandığı ifade edilmiştir.

54. Son 1 yıl içerisinde 30 mahpusun açlık grevine girdiği, dilekçeleri alındıktan sonra aynı gün içerisinde Kurum hekimi tarafından muayene edilerek iaae formunun hazırlandığı ve açlık grevine girmeleri durumunda yaşayacakları sağlık sorunları hakkında detaylı bilgi verilerek kilo ve vital bulgulara¹⁵ ilişkin takiplerinin yapıldığı, açlık grevleri devam ettiği sürece her gün Kurum hekimi tarafından muayenelerinin yapıldığı ve Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) sağlık dosyası ile sağlık fişine kaydedildiği belirtilmiş, yapılan incelemede bu hususların tamamının kayıt altına alındığı görülmüştür.

55. Ziyaret tarihine kadar son 1 yıl içerisinde gerçekleştirilen sağlık servisi işlemlerine ilişkin sayısal verileri içerir tablo aşağıda yer almaktadır.

GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞLEMLER	İŞLEM SAYISI
Gerçekleştirilen Muayene	22.318
Hastaneye Sevk	5189

56. Sağlık servisinde yapılan incelemede mahpusların kullandığı ilaçların kullanıcıların ismine göre muhafaza edilmediği, boş ilaç kutularının içerisinde toplu şekilde ve blister paketlerde (iç ambalajlarında) muhafaza edildiği görülmüştür.

57. Serviste mahpusların kullandığı yeşil ve kırmızı reçeteli ilaçlar için ayrı bir ilaç dolabının mevcut olduğu ve insülin iğnesi gibi soğuk muhafaza edilmesi gereken ilaçların da buzdolabında tutulduğu görülmüştür.

58. Mahpusların kullanmaları gereken ilaçların ve dozlarının sağlık memurları tarafından hazırlandığı, saatlerinde görevli infaz ve koruma memurlarınca mahpuslara teslim edildiği ifade edilmiştir.

59. Sağlık servisinde günlük muayeneler dışında; bulaşıcı hastalık taraması, verem taraması ve mamografi taraması gibi işlemlerin de yapıldığı ifade edilmiştir. Anne yanında kalan çocukların aşı takiplerinin; çocukların doğumları itibarıyla bağlı oldukları aile hekimliği

¹⁵ Vital bulgular; ateş, nabız, tansiyon, solunum sayısının belirlenmesi şeklindedir.

tarafından gerçekleştirildiği, bağlı bulunulan aile hekimliğinden hemşire çağrılarak çocukların aşılarının yaptırıldığı öğrenilmiştir.

60. Sağlık servisinde bulunan muayene odası incelenmiş; tekerlekli paravan, sedye, elektrokardiyografi (EKG) cihazı, santrifüj¹⁶, acil müdahale çantası, şeker ve tansiyon ölçüm cihazları, tıbbi atık kutusu, boyunluk, otoskop cihazı ve enjektör bulunduğu, acil durum çantası içerisinde; laringoskop,ambu cihazı, serum, entübasyon seti, makas, enjektör, şeker ölçüm cihazı, tansiyon ölçüm cihazı ve acil durum ilaçlarının olduğu gözlenmiştir. EKG, santrifüj ve tansiyon aletlerinin kalibrasyonlarının düzenli yapıldığı görülmüştür.

61. Ziyaret Heyeti tarafından diş hekimi odası incelenmiş; odada 1 adet diş ünitesi, 2 adet otoklav cihazı ile dolgu cihazının olduğu görülmüştür. Dolgu ve diş çekimi gibi işlemlerin Kurum bünyesinde yapıldığı ifade edilmiştir.

62. Ziyaret Heyeti tarafından mahpuslarla gerçekleştirilen görüşmelerde, sağlık durumları konusunda şikâyetle bulunan mahpusların isimleri not edilmiş ve Ziyaret Heyetinde yer alan Hekim tarafından ilgili mahpusların sağlık dosyaları incelenmiştir. Yapılan dosya incelemelerinde, MR¹⁷ randevusu olan bazı mahpusların jandarmanın yoğunluğundan dolayı hastaneye götürülmemesi sonucunda sağlık servisi tarafından durumun tutanak altına alındığı, ancak daha sonra herhangi bir sevk işleminin gerçekleştirilmediği görülmüştür.

63. İdare, hekim tarafından hastaneye sevki uygun görülen mahpusların jandarma personeli tarafından hastaneye götürüldüğünü ve sevk günlerinin jandarma personel sayısına göre değişiklik gösterdiğini belirtmiştir. Görüşülen mahpusların büyük çoğunluğu, hastane sevklerinde sorun yaşandığını ve sevklerin geç yapıldığını ifade etmiştir.

E. Psikososyal Servis Hizmetleri

64. Psikososyal serviste; 3 psikolog, 1 sosyal hizmet uzmanı ve 2 infaz ve koruma memuru görev yapmaktadır.

65. Psikososyal serviste 1 adet bireysel görüşme odası mevcut olup grup çalışmaları için oda bulunmadığından konferans salonunun kullanıldığı ifade edilmiştir.

66. Mahpusların Kuruma kabulü gerçekleştirildikten sonra en kısa sürede kendileriyle ilk görüşmenin gerçekleştirildiği, psikososyal servis memuru tarafından “Bireyselleştirilmiş

¹⁶ Santrifügasyon işleminin gerçekleştirildiği cihazın adıdır.

¹⁷ Manyetik Rezonans Görüntüleme

İyileştirme Sistemi (BİSİS)¹⁸” formunun doldurulduğu, akabinde ise Kurum psikoloğu tarafından “İlk Görüşme Formu” ve “Araştırma Değerlendirme Formu (ARDEF)”in doldurulduğu ifade edilmiştir.

67. Mahpuslarla yapılan ilk görüşmede, mahpusa ilişkin bilgiler alındıktan ve gerekli formlar doldurulduktan sonra mahpusa Kurumun işleyişine yönelik bilgilendirme yapıldığı ve ihtiyaç duyulması halinde ilgili mahpusun psikiyatri bölümüne sevkinin sağlandığı belirtilmiştir.

68. Mahpuslarla ilk görüşme haricindeki diğer görüşmelerin genellikle mahpuslardan gelen talep dilekçeleri çerçevesinde gerçekleştirildiği, günlük ortalama 15 mahpusla bireysel görüşme gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

69. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar Kurum psikologları ile görüşebilme konusunda bir sorun yaşamadıklarını belirtmiştir.

70. Mahpusların ailevi sorunları ile yaşadıkları kişisel problemlerinin çözümünde aile desteğinin sağlanabilmesi için Kurum içerisinde uygun görülen alanlarda ya da telefonla son 1 yılda 129 aile görüşmesi yapıldığı ifade edilmiştir.

71. Kurumda son 1 yıl içerisinde 3 intihar girişimi yaşandığı, bu mahpuslarla olaydan sonra bireysel görüşme yapıldığı, psikososyal servis tarafından vukuat raporu hazırlanıp Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne yollandığı, vaka toplantısı yapıldığı ve ilgililerin psikiyatri bölümüne sevkleri için revire yönlendirildiği bilgisi alınmıştır. İncelenen belgelerden intihar ve kendine zarar verme davranışı gösteren mahpuslar için 40 vaka toplantısı¹⁹ yapıldığı anlaşılmıştır.

72. Psikososyal servisi kapsamında 1 defa “Öfke Kontrolü” ve 2 defa “Sigara, Alkol ve Madde Bağımlılığı (SAMBA)” eğitim programlarının açıldığı bilgisi verilmiştir.

---

¹⁸ “Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi (BİSİS) 3 Aşamadan oluşmakta, öncelikle Kurum Kabul biriminde görevli eğitim almış infaz ve koruma memuru tarafından "ARDEF- Kurum Kabul Formu" doldurulmakta, sonra PsikoSosyal Yardım Servisinde görevli ve eğitim almış infaz ve koruma memuru tarafından "ARDEF- PsikoSosyal Memur" formu doldurulmakta, son olarak da Psiko-Sosyal Yardım Servisinde görevli Psikolog ve/veya Sosyal Çalışmacı tarafından "Psiko-Sosyal Uzman Formu" doldurularak hükümlünün risk ve ihtiyaçları belirlenmekte ve sonucunda her hükümlü tutuklu için bireyselleştirilmiş psiko-sosyal destek ve müdahale programı hazırlanmaktadır. ARDEF'ten çıkan sonuçlar doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ihtiyaçlarına uygun bireysel müdahale ya da grup çalışmalarına yönlendirilmektedir.”

<https://cte.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/yardm-programi>

¹⁹ Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün 27/10/2020 tarihli ve 57292265-204.08.09-E.898/125525 sayılı yazısında “Kurumda intihar girişimi, kendine zarar verme davranışı veya intihar riski tespit edilen kişilere yönelik vaka değerlendirme toplantısı en kısa süre içerisinde olağanüstü olarak, belirli aralıklarla ise takip ve gözetim amaçlı olağan toplantı yapılmalıdır.” ifadesi yer almaktadır.

73. Maddi durumu yetersiz olan ve yaşamını idame ettirmeye yönelik temel ihtiyaçlarını karşılayacak imkânı olmayan mahpusların ihtiyaçları için psikososyal servisinin çalışmalar yürüttüğü ifade edilmiştir.

74. Anne yanında kalan çocuklar için Kurumda kreş bulunmadığı ancak Kurum dışında bulunan kreşten²⁰ faydalandığı belirtilmiştir. Bu çocukların Kurum aracılığıyla kreşe götürülüp getirildiği bilgisi edinilmiştir.

75. Anne yanında kalan çocuklara oyuncak ve kıyafet yardımı yapıldığı ifade edilmiş, yapılan incelemede çocuklara oyuncak ve kıyafet yardımı yapıldığını gösterir tutanakların bulunduğu görülmüş, bu husus görüşülen mahpuslar tarafından da doğrulanmıştır.

76. Manevi rehberlik biriminde 2 ceza infaz kurumu vaizi ve Uşak İl Müftülüğü görevlendirmesiyle dönüşümlü olarak hizmet veren 4 vaiz haftanın 4 günü görev yapmaktadır.

77. Manevi rehberlik birimi tarafından 2024 yılı başından itibaren Kuruma gelen 850 mahpus ile ilk görüşme gerçekleştirildiği, ayrıca talep eden 625 mahpusla da bireysel görüşmelerin gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

78. Mahpuslar talep etmeleri halinde manevi rehberlik birim görevlileriyle görüşebildiklerini ve bu konuda herhangi bir problem yaşamadıklarını ifade etmişlerdir.

79. Düzenli olarak Diyanet Aylık dergisi, Diyanet Aile dergisi ve Diyanet Geçerken dergisi dağıtımı yapıldığı, 57 konferans, 2 anma programı, Ramazan ayında mukabele yayını, dini bayram ve kandillerde merkezi yayın sisteminden film, belgesel, sohbet vb. yayınların gösterime sunulduğu bilgisi paylaşılmıştır.

F. Eğitsel, Sosyal, Kültürel, Mesleki ve Sportif Faaliyetler

80. Ziyaret tarihinde eğitim servisinde 3 öğretmen ve 3 infaz ve koruma memurunun görev yaptığı öğrenilmiştir.

81. Eğitim servisi bünyesinde 2 adet derslik bulunmaktadır. Dersliklerde tek kişilik masa ve sandalyeler, beyaz tahta, öğretmen masası ve dolap bulunduğu, dersliklerin temiz ve düzenli olduğu görülmüştür. Dersliklerden birinde bağlama kursu verilmesi sebebiyle içerisinde bağlamalar bulunduğu görülmüştür.

82. Kurumda aktif olarak eğitim-öğretimine devam eden mahpuslara ilişkin sayısal veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

---

²⁰ 21/11/2011 tarihinde imzalanan Adalet Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı Arasında ‘Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevlerinde Annesinin Yanında Kalan Çocukların Gelişimlerinin Desteklenmesi’ Hakkında İşbirliği Protokolü için Bkz. <https://cte.adalet.gov.tr/Resimler/Dokuman/2882019111145P1.pdf>

ÖĞRENİM KADEMESİ	KURUMDA BULUNAN ÖĞRENCİ SAYISI
Açık Öğretim Ortaokulu	32
Açık Öğretim Lisesi	307
Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi	25
İstanbul Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi	6
Atatürk Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi	6
Uşak Üniversitesi Örgün Eğitim	5
TOPLAM	381

83. Yükseköğretim Kurumları Sınavına katılacak 117 öğrenci olduğu ifade edilmiştir.

84. Eğitim servisiyle yapılan görüşmenin ardından Kurum kütüphanesi incelenmiş, ziyaret tarihinde kütüphane bünyesinde 8400 adet kitap bulunduğu ifade edilmiştir. Kurum kütüphanesinde kitap çeşitliliğinin yeterli olduğu gözlemlenmiştir.

85. Son 1 yıl içerisinde Kurum kütüphanesinden 5462 defa, il halk kütüphanesinden 751 defa yararlanıldığı bilgisi alınmıştır.

86. Mahpusların Kurum kütüphanesinden 3 adet kitap ve il halk kütüphanesinden 3 adet kitap olmak üzere 15 gün süreyle 6 adet kitap alma hakkının olduğu, odalarda kişi başı 15 adet kitap bulundurulabildiği, ancak eğitimine devam eden mahpusların odalarında bulundurabilecekleri ders kitaplarının sayısına ilişkin herhangi bir sınırlama olmadığı ifade edilmiştir

87. Adalet Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı arasında yapılan iş birliği protokolü²¹ çerçevesinde Uşak İskender Pala İl Halk Kütüphanesinde bulunan 45.000 kitaptan faydalandığı bilgisi alınmıştır.

88. Ziyaret tarihinde Kurumda bağlama eğitimi, deri konfeksiyon makinesi eğitimi, saça geçici ve kalıcı şekil verme teknikleri ve hafızlık eğitimi kurslarının devam ettiği bilgisi alınmıştır. Saça geçici ve kalıcı şekil verme teknikleri kursunun yapıldığı atölyede tek kullanımlık havlu ve otoklav cihazının olmadığı görülmüştür.

²¹ 24/10/2019 tarihli Adalet Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı İş Birliği Protokolü

89. Kurum bünyesinde²² açılan kurslar ve katılan mahpus sayısı aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

KURSUN ADI	AÇILAN KURS SAYISI	KURSLARA KATILAN MAHPUS SAYISI
Bağlama Eğitimi (Bağlama Düzeni)	4	50
Bilgisayar Kullanımı (Bilgisayar İşletmenliği-Operatör)	3	70
Deri Kesimi Eğitimi	1	13
Deri Konfeksiyon Makinesi Eğitimi	1	12
Gıda ve Su Sektöründe Çalışanlar İçin Hijyen Eğitimi	4	154
İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı Eğitimi	1	61
Okuma-Yazma 1. Kademe	1	24
Okuma-Yazma 2. Kademe	1	10
Saç Geçici ve Kalıcı Şekil Verme Teknikleri	2	43
Satranç 1. Seviye Başlangıç Düzeyi Kurs Programı	1	15
Satranç 1. Seviye Orta Düzey Kurs Programı	1	10
Hafızlık Eğitimi	2	6
Kur'an-ı Kerim (Elifba) Okuma	2	40
Kur'an-ı Kerim Tecvidli Okuma	3	51

90. Halk Eğitim Merkezi Bilişim Ağının ceza infaz kurumlarında da kullanıldığı, bu sistem ile eğitimini tamamlayan mahpuslara sertifika verildiği, mahpuslara Kurumda açılması talep edilen kurslara yönelik anketin düzenlendiği, talep doğrultusunda kurs açılacağı, en çok talebin arıcılık kursuna yönelik olduğu bilgisi paylaşılmıştır. Sisteme e-Devlet aracılığıyla giriş yapılacağı için dışarıdan vasi aracılığıyla e-Devlet kaydı alınmasına ilişkin duyuru yapıldığı öğrenilmiştir.

²² 1/1/2024 - 13/8/2024 tarihleri arasını kapsamaktadır.

91. Kurumda 1 adet kapalı spor salonu ve 1 adet açık spor sahası bulunmaktadır. Görüşülen mahpuslar ayda 1 defa açık spor sahasını 1 saat süre ile kullanabildiklerini, kapalı spor salonunu hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Yapılan incelemelerde kapalı spor salonunun depo olarak kullanıldığı görülmüş, İdareyle yapılan görüşmede kapalı spor salonunda açık ceza infaz kurumuna gönderilecek eşyaların bulunduğu ve yakında boşaltılacağı ifade edilmiştir.

92. Kurumda 157 kişilik bir konferans salonu bulunmaktadır.

93. Kurumda işyurdu faaliyetleri kapsamında deri mont üretimi ve battaniye yapım atölyeleri bulunmaktadır. İşyurtlarının, hafta içi 08.30-17.00 saatleri arasında faaliyet gösterdiği, gün içinde işçi mahpuslara 15 dakika dinlenme molası ve 2 saat öğle molası verildiği ifade edilmiştir. Bu hususlar görüşülen işçi mahpuslarca da doğrulanmıştır.

G. Dış Dünya İle Etkileşim

94. Kurumda 25 kapalı görüş kabini ile 1 açık görüş salonu bulunmaktadır.

95. Ayda bir defa açık görüş yapıldığı, açık görüş süresinin 30 dakika olduğu, aynı anda 50 mahpusun görüş alanına alındığı öğrenilmiştir.

96. Açık görüş haftası dışında kalan 3 hafta boyunca, haftada 1 defa ve 30 dakika süreyle kapalı görüş yapıldığı ifade edilmiştir.

97. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar ziyaret sürelerinin az olduğunu belirtmişlerdir. İdare tarafından, Kurumun fiziki yapısı ve kapasite yoğunluğu nedeniyle ziyaret sürelerinin 30 dakika olarak uygulanabildiği, kapasitenin düşmesi halinde ziyaret sürelerinin tekrar değerlendirileceği ifade edilmiştir.

98. Kurumda 25 adet ankesörlü telefon mevcuttur.

99. Kurumda 63 adet ACEP²³ cihazı bulunmaktadır.

---

²³ 29/3/2020 tarihli ve 31083 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik’in 74’üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ilgili düzenleme şu şekildedir: “...g) Görüntülü telefon görüşmesi yapılmasına imkân sağlayan teknik alt yapının kurulu bulunduğu Bakanlıkça belirlenen kurumlarda, haftalık görüşme süresi otuz dakika olarak uygulanır. Bu sistem oda veya koğu içine ya da idarece uygun görülen diğer yerlere kurulabilir. Haftalık ziyaret hakkını kullanmayan hükümlülerin bir sonraki haftalık telefon görüşme süresine ayrıca otuz dakika ilave edilir ve bu süre devredilemez. Bu kapsamdaki görüşmeler aynı hafta içerisinde toplam üç görüşmeyi aşmamak koşuluyla bölünmek suretiyle de yapılabilir. İlave edilen otuz dakika için üç görüşme hakkı daha verilir. Bu görüşmeler görüntülü ve sesli olarak yapılabilir. Ek cümleler: RG-12/11/2021-31657-CK-4773/28 md.) Çocuk hükümlüler ile sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan kadın hükümlüler hakkında bu bentte düzenlenen telefonla görüşme süresi iki kat olarak uygulanır. Hükümlülere mensubu buldukları dinin bayramlarında kullanılmak üzere otuz dakika ilave görüşme hakkı verilir. ğ) Terör ve çıkar amaçlı suç örgütü üyeleri, görüntülü görüşme ve görüşme süresinin uzatılmasına ilişkin bu haktan kurumdaki tutum, davranış, eğitim ve iyileştirme

100. Kurumda 3 adet eş görüş odası bulunmaktadır. Eş görüş odalarında çift kişilik yatak, kıyafet dolabı, masa, saç kurutma makinesi, tuvalet ve banyo bulunduğu görülmüştür.

101. Kurumdaki televizyonlarda uydulardan birinin arızasından dolayı kanal sayısının düşük olduğu ve 19 televizyon kanalı olduğu görülmüştür. Anne yanında kalan çocukların bulunduğu koğuşlardaki mahpuslar tarafından çizgi film kanalı sayısının artırılması talep edilmiştir.

102. Kurumda 5 adet avukat görüş odası bulunmaktadır. Ziyaret Heyeti tarafından avukat görüşme odalarında yapılan incelemede odalarda kamera olmadığı, odaların mahpus ile avukatın konuşmasının duyulamayacağı ancak görülebileceği şekilde tasarlandığı gözlemlenmiştir.

IV. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER

A. Değerlendirme

103. TİHEK'in UÖM kapsamında yürüttüğü faaliyetlerinin temeli, ziyaret edilen kurumlarla pozitif yönde geliştirilecek iletişim doğrultusunda iş birliği esasına dayanmaktadır. Kurum İdaresi tarafından Ziyaret Heyetinin bütün bölümlere bekletilmeksizin erişimi sağlanmış, mahpuslarla özel görüşmeler yapabilmesi için gerekli önlemler alınmış ve gerekli bilgi ve belgelere erişim vakitlice sağlanmıştır. Bu çerçevede, Kurum İdaresi ve personelinin ziyaret esnasında gösterdiği iş birliğine açık tutumları Ziyaret Heyeti tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

B. Tavsiyeler

1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler

104. Kurumda görevli personelin hizmet içi eğitim müfredatına insan hakları, işkence ve kötü muamele yasağına ilişkin eğitimler ile hassas gruplarla iletişim eğitimi gibi özel eğitimlerin dâhil edilmesi²⁴,

---

faaliyetlerine katılma gibi durumları göz önünde bulundurularak idare ve gözlem kurulu tarafından yapılacak değerlendirmeye göre yararlandırılabilir.”

²⁴ AİÖK, CPT Standartları (2001)16, para. 26 :“İnsani bir cezaevi sisteminin temel taşı, mahkûmlarla ilişkilerinde doğru yaklaşımın ne olması gerektiğini bilen, işini sadece bir görev değil meslek olarak gören, iyi seçilmiş ve

105. Kurumun rutubetin giderilmesi, boya ve sıva gibi tamir ve tadilat işlemlerinin tamamlanması,

106. Engelli mahpusların tutulduğu koğuşların erişilebilir hale getirilmesi²⁵ ve giderde yaşanan sorunun çözüme kavuşturulması,

107. Anne yanında kalan çocukların merdivenden düşmelerini engelleyici önlemlerin alınması, çocuklara ayrı yatak ya da beşik temin edilmesi,

108. Koğuşlara acil çağrı butonu eklenmesi²⁶,

109. Kadın koğuşlarının ortak alanlarına ve havalandırma bahçelerine kamera yerleştirilmesi,

110. Odalara kısıtlı saatlerde sıcak su verilmesi nedeniyle mahpusların yaşadıkları sorunlar göz önünde bulundurularak, mahpusların banyo veya duş almalarına imkan verilecek şekilde sıcak su periyot ve miktarları ile ilgili gerekli düzenlemelerin yapılması²⁷,

111. Oda değişikliği talebi olan ya da İdare ve Gözlem Kurulunun kararıyla odası değişecek olan mahpusların geçici koğuş yerine farklı bir koğuşa yerleştirilmesi²⁸,

112. Güncel kantin listesinin koğuşlara verilmesi,

113. Revirde bulunan ilaçların mahpusların ismine göre tasnif edilerek ambalajları içerisinde düzenli şekilde muhafaza edilmesi,

114. Revirde gerçekleştirilen hastaneye sevk işlemlerin takibinin daha dikkatli yapılması,

115. Saça geçici ve kalıcı şekil verme teknikleri kursunun yapıldığı atölyeye tek kullanımlık havlu ve otoklav cihazı temin edilmesi,

---

eğitilmiş cezaevi personeli olmuştur. Mahkûmlarla olumlu ilişkiler kurmak, bu mesleğin temel özelliği olarak görülmelidir.”

²⁵ 7/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un 3'üncü maddesi uyarınca Erişilebilirlik: “Binaların, açık alanların, ulaşım ve bilgilendirme hizmetleri ile bilgi ve iletişim teknolojisinin, engelliler tarafından güvenli ve bağımsız olarak ulaşılabilir ve kullanılabilir olmasını” ifade eder.

²⁶ Avrupa Cezaevi Kuralları 18.2: “Mahpusların personel ile gecikmeksizin irtibat kurmasını mümkün kalan bir alarm sistemi olmalıdır.”, 52.4. “Tüm mahpusların, gece de dâhil olmak üzere, günün her saatinde personel ile iletişim kurabilmesine imkân sağlanmalıdır.”

²⁷ CPT Standartları para.49: “Mahkûmlar uygun duş veya banyo imkânlarına sahip olmalıdır. Hücrelerde akan su olması da tercih edilmektedir.” Nelson Mandela Kuralları: Kural 16 “Mahpusların iklim şartlarına uygun bir ısıda, mevsimlere ve coğrafi bölgeye göre genel hijyenik koşullar için gerekli aralıklarda, ılıman bir iklim varsa haftada en az bir kez banyo veya duş almalarına imkan verilecek şekilde, her mahpusun yararlanabileceği yeterli banyo ve duş tesisi bulunur.”

²⁸ 5275 sayılı Kanun'un “Hükümlülerin gruplandırılması” başlıklı 24'üncü maddesine göre “(1) Hükümlüler;

a) İlk defa suç işleyenler, mükerrirler, itiyadî suçlular veya suç işlemeyi meslek edinenler,

b) Aklî ve bedensel durumları nedeniyle veya yaşları itibarıyla özel bir infaz rejimine tâbi tutulması gerekenler,

c) Tehlike hâli taşıyanlar,

d) Terör suçluları,

e) Suç örgütlerine veya çıkar amaçlı suç örgütlerine mensup olan suçlular, gibi gruplara ayrılırlar.

(2) Hükümlüler ayrıca yaşları, hükümlülük süreleri ve suç türleri itibarıyla da gruplandırılırlar.”

116. Depo olarak kullanılan kapalı spor salonunun tekrar aktif hale getirilerek asli fonksiyonuna uygun olarak kullanılması,

117. Televizyon kanallarına erişimde yaşanan sorunların çözüme kavuşturulması ve kanal listesine anne yanında kalan çocuklar için çizgi film kanalının eklenmesi hususları tavsiye edilmektedir.

2. Uşak İl Jandarma Komutanlığına Yönelik Tavsiye

118. Hastane sevk raporu düzenlenmiş ve acil muayene olması gereken mahpusların hastane sevklerinin en kısa sürede gerçekleştirilmesi için gerekli tedbirlerin alınması²⁹ hususu tavsiye edilmektedir.

3. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne Yönelik Tavsiye

119. Kurumun kapasite üzerinde mevcut barındırıyor olmasından dolayı³⁰ sağlık hizmetlerine erişim ve diğer hususlarda sorunlar yaşadığı göz önüne alınarak kapasite sorununun çözümüne yönelik çalışmalar yapılması hususu tavsiye edilmektedir

---

²⁹ Nelson Mandela Kuralları, Kural 27: “Özel bir tedaviye ya da ameliyata ihtiyacı olan mahpuslar, uzmanlaşmış kurumlara ya da sivil hastanelere nakledilir. Bir hapislinin kendi hastane olanakları varsa, mahpuslar uygun tedavi ve bakım için sevk edildiklerinde bu birimler yeterli insan gücü ve donanıma sahip olur.”

³⁰ Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesi (AİÖK) 2’nci Genel Rapor, CPT/Inf (92) 3, para. 46: “Aşırı kalabalıklaşma, CPT’nin görev alanını doğrudan ilgilendiren bir konudur. Bir cezaevindeki bütün hizmetler ve faaliyetler, planlanandan daha çok kişinin olması durumunda olumsuz yönde etkilenecektir; söz konusu tesisteki genel yaşam kalitesi, belki de çok ciddi biçimde düşecektir. Ayrıca cezaevindeki veya cezaevinin bir bölümündeki aşırı kalabalıklaşma, fiziksel açıdan insanlık dışı veya aşağılayıcı düzeye gelebilir.”